

Wychodzi codziennie
o 8mej rano.

Przedpłata w miejscu i
z przesyłką 3 razy w tyg.:
rocznie . . . 12 zlr.
kwartalnie . . . 3 " 80 "

Z przesyłką pocztową:
rocznie . . . 15 zlr. — c.
kwartalnie . . . 3 " 80 "

„TYGODNIK LWOWSKI“
(ilustrowany)
rocznie 8 zlr. kwartalnie 2 zlr.

DZIENNIK LWOWSKI

Niedziela dnia 26. Stycznia 1868. — Polikarpa (ryzm.) — Eumila i Stratona (grec.)

Redakcja w rynku p.
L. 178 w lokalu drukarni,
Poremby.

Ekspedycja i agencja in-
serat przy placu katedral.
pod liczbą 31, w domu Ma-
jewskiego.

Za ogłoszenia od wiersza
drobnego druku 4c. (oprócz
opłaty stepowej 30 kr.)

Reklamacje
nieopieczętowane wolne
są od opłaty.

Budżet dodatkowy.

Już wczoraj napomknęliśmy, że rząd prócz wykazanej kwoty 80 milionów na wydatki państwowe jeszcze 30 milionów zażądać zamysła jako pokrycie na nadzwyczajne potrzeby, mianowicie na sprawienie broni odtylecowej i ufortyfikowanie niektórych twierdz.

Już pierwotne żądanie 72½ mil. zlr. na wydatki wojskowe jest tak wygórowane, że ani wątpimy, iż delegacje w żaden sposób nie przychyliła się do żądania ministerstwa, które mniema, iż niższe 3 mil. zlr. zaspokoi słuszne utyskiwania ludności. Nam nie idzie o targi nad pojedynczymi pozycjami, lecz o takie niższe budżetu, któreby dozwalało obejść się bez niedoboru na rok bieżący. W takim zaś razie delegacje powinny wszelkimi siłami starać się, aby budżet wojskowy niższo na 50 mil. lub mniej.

Takie zaś niższe wydatków jest jedynie możliwe przy przeprowadzeniu nowej organizacji wojska i zupełnej tegoż reformy. Dzienniki już obecnie zwracają uwagę na niektóre okoliczności, które przyniosłyby znaczne oszczędności; i tak należałoby pułki pozostawić w ich okręgach werbowniczych, coby najmniej umniejszyło koszta o 1.200.000 zlr. Prócz tego możnaby znaczne poczynić oszczędności, gdyby nie obsadzano posad generalskich i sztaboficerów, które się od r. 1848 pomnożyły w prawdziwie przerażający sposób. Nie mówimy już nic o niższej stopie bataljonów w czasie pokoju, gdyż służba wcale nie straci, jeśli miasto 70 szeregowców będzie w kompanii 40 ludzi, coby zuowu przysporzyło blisko 6 milionów zlr.

Dość się zatem znajdzie sposobów, aby jeszcze znacznie umniejszyć budżet wojskowy, który takim brzemieniem ciąży na ludności monarchji. Ludzie fachowi zasiadający w delegacjach nie pominą ich, a to tem bardziej, iż z tego samego powodu można ustanowić narodową obronę krajową, któraby była dla nas najsilniejszą rękomią swobód narodowych i politycznych.

Żądanie większego jeszcze niższenia budżetu jest tem bardziej uzasadnione, ponieważ prócz wydatków zwykłych, będziemy musieli ponosić jeszcze nadzwyczajne wydatki na powyższe cele. Nie przeczymy, że zaopatrzenie armji bronią odtylecową jest obecnie nieodzowną koniecznością; dla tego też przychylibyśmy się do kwoty żądanej przez ministerstwo na sprawienie takowej, należy jednak uważnym uczynić rząd, aby nie wyrzucił pieniędzy na bezpożyteczne eksperymenty i pociągał do odpowiedzialności tych, którzy się dopu-

szczą jakiegokolwiek lekkomyślności przy przyjmowaniu lub fabrykacji nowej broni.

Przyzwalając na wydatki nieodwołalnie potrzebne, aczkolwiek bardzo znaczne, tem więcej sprzeciwić się musimy wydatkom na nowe fortyfikacje. Sztuka wojenna wykazała zupełną nieość wszelkich fortec, a prócz tego mamy doświadczenia z dawnych lat, że wszelkie podobne fortyfikacje do niczego się nie zdadzą, wymagają znacznych kosztów i są na później jedynie ciężarem dla rządu, który nie wie, co z nimi począć. Niechaj ministerstwo wojny wykaże, ile kosztowały fortyfikacje, poczynione w roku 1854 w Gurahomerze na Bukowinie, w Zaleszczykach, w Przemyśle, ile wydano na niefortunną cytadelę lwowską, na powtórne odnowienie fortyfikacji Krakowa — a obok tego niechaj wykaże ich korzyści i stosowność. Nie odejźmy daleko od prawdy, jeśli powiemy: iż każdy grosz wydany na jakiegokolwiek bądź fortyfikacje i budowy wojskowe, jest wyrzucenym groszem i marnotrawstwem majątku krajowego.

A ponieważ delegacji nie wolno marnować grosza publicznego, przeto winna ona się dobrze zastanowić, zanim miliony wydziera z rąk ludu, aby je przeznaczyć na podobne zupełnie zbędne wydatki.

Węgry bez wątpienia pójda wskazaną przez nas drogą, bo wszyscy ich generałowie oświadczyli się za niższeniem liczby wojska stojącego i za urządzeniem obrony krajowej na podstawach narodowych. Mamy przeto prawo spodziewać się tego samego po członkach naszej delegacji, którzy winni dążyć do tego samego celu.

Każdy fałszywy w tej sprawie krok z ich strony byłby nowym dowodem, że nie dbają oni o dobro kraju, który zastępywać mają zaszczyt. Teraz nadarza im się sposobność do częściowego sprostowania tych błędów, których dopuścili się tak niebacznie w radzie państwa, ale niechaj dobrze zważają na praktyki rządu, bo to niedość, jeśli uchwalona będzie obrona krajowa, trzeba aby ona urządzona była w duchu narodowym, aby oficerami byli tylko krajowcy, aby w ministerstwie obrony zasiadywał ktoreń z Polaków. Bo najlepsza ustawa traci na wartości, skoro jej wykonanie przejdzie w ręce obce i nam niechętne.

A wypada nam przejąć się tą myślą, że kto ma siłę w ręku ten ma i władzę, i że Anglja jest dla tego jedynie tak rzetelnie konstytucyjnym państwem, ponieważ ma tak mało wojska stojącego. Liczne wojsko było bowiem zawsze najsilniejszą podporą absolutyzmu i wrogiem wolności.

Wiadomości polityczne.

Austrja. Węgierska delegacja zajęła tak odrębne stanowisko i okoliła się tak dalece formalnościami, że rząd nawet nie wie, w jaki sposób udzielić jej ma budżet. Żaden z ministrów państwowych nie umie po węgiersku, więc nie może delegacja przedłożyć budżet. W ogóle rząd nie wynalazł jeszcze sposobu, w jaki będzie się mógł komunikować z Węgrami, którzy tak hardo stanęli. Węgry nie mieli jeszcze powtórnego posiedzenia, a przy tak żółtym postępowaniu należy się obawiać, iż delegacje nie ukończą swej pracy przed zagajeniem rady państwa. Tak tedy już w pierwszym okresie okazuje się niepraktyczność obecnego systemu, zasadzającego się na trzech stopniowych reprezentacjach; każda z nich potrzebuje dłuższego czasu, a jedna chciałaby na koszt drugiej dłuższy prowadzić żywot. Autonomia krajowa najgorzej na tem wyszła, bo sejmów wcale nie zwołano.

Dzienniki wiedeńskie donoszą, jakoby projekt nowej organizacji politycznej już był wypracowany w ministerstwie. Jest to jednak rzeczą niemożliwą, gdyż nowy pan minister był najpierw osobistymi stosunkami zanadto obciążony, a po drugie, musi troszczyć się o budżet, który będzie przedłożony radzie państwa. Wprawdzie byłoby na miejscu, gdyby wraz z budżetem wniesiono projekt nowej organizacji, gdyż ma ona niezawodny wpływ na niższenie jego, lecz i tak trudno, aby ona weszła natychmiast w życie, bo trudno, aby autonomiczne władzy objęły obszerniejszą działalność, wykonywaną dotąd przez c. k. urzędy, bez pewnych zastrzeżeń lub zwrotu kosztów. O ile bowiem w takim razie rząd zaoszczędzi na urzędnikach, o tyle więcej muszą ich utrzymywać rady państwowe i gminy.

W obranym przez delegację wydziale do sprawdzenia budżetu przydzielono: ze ziomków naszych: Zybliekiewicza do budżetu wojskowego, Ziemiałkowskiego do spraw finansowych, ks. Jabłonowskiego do spraw zagranicznych.

Część lewicy węgierskiej, która odłączyła się od dawnych przewodźców, oświadczyła się za unją personalną, gdyż nie uznaje spraw wspólnych. Dualizm będzie więc wkrótce walczyć musiał z nowym nieprzyjacielem.

Przewidziane przez dzienniki zniesienie najwyższej komendy armji nastąpiło i było koniecznym w obec nowego stanu rzeczy. Odtąd — jak telegram wczorajszy opiewa — wnioski arcyksięcia Albrechta, który zastępuje cesarza w

Praga czeska,

dnia 24. stycznia 1868.

(Fr.) Przed kilkoma dniami donosiłem wam o zajęciach na wszechnicy pomiędzy studentami czeskimi a niemieckimi, lecz nie przewidując tego, co nastąpi, nie wahałem się nawet wyrazić swej radości z taktownego postępowania p. Herbsta, który, jak rozgłaszali niemieccy jego przyjaciele, miał ich upraszać w drodze telegraficznej, ażeby się powstrzymali od wszelkich dlań publicznych owacji. Pogłoski rozsiewane przez Niemców pokazały się fałszywymi, czuli smać, że w obecnym stanie rozdrażnienia umysłów w Czechach pan Herbst powinien był nieinaczej sobie postąpić; usiłowali oni pokryć nietakt ministra i za następstwa jego przyjazdu do Pragi — przyjąć winę na siebie. Wybieg się nie udał, a złe, jakie się stało, lub wynikać może ze spotęgowanego wzburzenia umysłów, spada, jeżeli nie zupełnie, to w wielkiej części na byłego profesora wszechnicy pragskiej, który na katedrze uniwersyteckiej i na krześle parlamentarnem nie pominął żadnej następczającej się mu sposobności — obrażania patrijotycznych uczuć narodu czeskiego. Gdy dodamy do tego powszechne oburzenie panujące w Czechach, przed a więcej jeszcze po powołaniu do ministerjum mężów

jawnie wrogich narodowi czeskiemu, znajdziemy wypadki pragskie całkiem naturalnymi, zważywszy, że młodzież i lud w środkach wyrażania swojego niezadowolenia nie przebierają, zwłaszcza, gdy stroną przeciwną nie rozumem i taktem, ale namjętnością się kieruje.

Przybycie pana Herbsta do Pragi było hasłem dla Niemców do sposobienia dlań ostentacyjnych przyjęć, a dla Czechów do przeszkodzenia takowym. Niemcy krzykliwymi przechwałkami i pogroźkami naigrawali się z Czechów tak, jakby chcieli wywołać demonstrację ludową. Oparci na bagnatach sfumili ją i przywrócili perzadek na wzór tego, jaki zapanował w Warszawie, po wyrzeczeniu owych pamiętnych słów przez margr. Wielopolskiego: „Porządek, acz w krwawym starciu, ocalonym został!”

O demonstracji z dnia 19. b. m. doniosły obszernie telegramy niemieckich dzienników, nie będą więc zatrudniał was jej opisaniem. Pogłoska o mającym się odbyć pochodzie niemieckim dla Herbsta, zgromadziła kilkatisięcy ludzi przed lokalnościami kasyna. Ucierpiał na tem muzykalne i niemuzyczne uszy Niemców i policjantów; wybito nieco szyb w kasynie, lecz skończyło się wszystko śpiewami i śpiewkami... i była cisza.

W dniu onegdajszym wieczór wiadomość o hucznym bankiecie, wyprawionym w kasynie niemie-

ckim na cześć pana ministra, zgromadziła znów tłumy ludu na ulicy Szerokiej i na przyległych jej ulicach. Od południa można już było uważać, że i Niemcy zabezpieczają swoje plecy, a krążący od czasu do czasu konni żandarmi i niezwykły ruch wojsk zapowiadał, że w razie ponowienia się demonstracji z d. 19. przyjdzie do smutnych wypadków. Zaledwie uderzyła 7. godzina wieczorna, rozległ się w tłumie odgłos: Już jadą! Już jadą! — Nadjeżdżały w rzędy samej karety i fjakry, wiozące niemieckie matadory na bankiet. Pereat! Pereat! zahuczało w powietrzu, a świstaniu i sykaniu nie było końca. Powóz po powozie zajeżdżał, lud krzyczał ale nie tamował Niemcom przejazdu i pozwolił swobodnie wysiadać; — dopiero, kiedy jeden z ekwipażów jakiegoś pyszałka niemieckiego, w całym pędzie koni najechał na lud, głośna wrzawa przemieniła się we wściekłe wycie, poczęto wybijać szyby w karetach i niejednen cylinder wyleciał w powietrze.

Wypadek ten, jak z jednej strony powiększył tumult, tak z drugiej podał blahy powód do rozwinięcia siły zbrojnej przeciw bezbronnym masom.

W jednej chwili, jakby z pod ziemi wyrosli oficerowie pułku Benedekca dla przeświadczenia się o donośności demonstracji i znikli z ulicy, a w kilka minut rozległ się pomiędzy ludem okrzyk: Wojsko idzie! Prusacy idą! Prusacy idą!

dowództwie armji, będą podlegać opinjowaniu ministerstwa wojny.

Liczba uwięzionych w Pradze wynosi 18, między tymi 4 studentów; wczoraj oddano ich do sądu krajowego.

W tych dniach odbędzie się narada ministerjalna nad wypadkami prazkiemi, gdyż namiestnik Czech hr. Kellersperg przedstawił usposobienie Czechów w nader czarnych barwach.

Z Pragi tymczasem udaje się do Wiednia deputacja z burmistrzem na czele, która przedstawi prawdziwy stan rzeczy, spowodowany przez nietaktowne postępowanie mniejszości niemieckiej.

Polska. Namiestnik Królestwa, hr. Berg, wyjechał do Petersburga; spodziewają się z jego przyjazdem nowych reform, oczywiście nie na korzyść kraju.

Prasa rosyjska, tak skora do rozsiewania wieści Polakom nieprzychylnych, rozpuściła bajkę o wydaleniu tych Polaków ze Szwajcarii, którzy nie będą w stanie złożyć pewną kaucję. Owóż teraz dziennik urzędowy „Bund“ zaprzecza tym tendencyjnym pogłoskom.

Komitet reprezentacyjny wychodźstwa polskiego wystosował następujący protest:

„Paryż d. 16. stycznia. W swem zawziętem prześladowaniu narodowości polskiej, rząd moskiewski wydał dekret, w którym rozkazuje wszystkim właścicielom na Wołyniu, Litwie i Ukrainie, aby dobra swoje sprzedali do dnia 10. grudnia r. 1867. (Termin został przedłużony aż do 8. lipca r. 1868: p. r.) Z drugiej strony zakazał ten sam rząd, wbrew wszelkiej sprawiedliwości i słuszności, wszystkim osobom polskiego pochodzenia, nabywać te dobra: więc aby przyjść do posiadania kawałka ziemi polskiej, trzeba być Moskałem lub cudzoziemcem. Że zaś sprzedaż tych dóbr na drodze właściwej zupełnie się nie udała, więc rząd moskiewski zamierza uorganizować licytację na wielki rozmiar, i wzywa zagranicznych kapitalistów do wzięcia w niej udziału jako kupcy. W chwili, kiedy ten zamiar ma być urzeczywistniony, musimy my, członkowie komitetu polskiego wychodźstwa, wezwani przez naszych wygnanych rodaków do zastępowania za granicą interesów naszej ojczyzny, przypomnieć wszystkim, biorącym udział, że polski rząd narodowy, przewidując terazniejszą ewentualność, wydał w kwietniu r. 1863 dekret, który zakazuje każdemu nabywać przez rząd moskiewski skonfiskowane i na sprzedaż wystawione dobra. Dekret ten jest ciągle prawomocnym. Dziś przypominamy go, zwracając uwagę tych, którzyby te dobra nabyć pragnęli, że ich kupno uważałoby się za żadne i niebyłe.

Jarostaw Dąbrowski, Stanisław Jarmund, Walerjan Wróblewski.

„Gazeta kolońska“ robi następujące uwagi nad ukazem, który zmusza Polaków na Litwie do używania w kościele języka moskiewskiego:

Wykluczenie polskiego języka z nabożeństwa katolików na Litwie i Białej Rusi ma pozbawić kościół katolicki owych nieszczęśliwych krajów wszelkiego związku z ich współwyznawcami, wszelkich styczności z religijną i umiejętną cywilizacją reszty Europy. Ma ono dalej zrobić z niego prostą sektę, nie mającą innej podstawy jak łaskę naczelnika odnośnego oddziału w ministerjum spraw wewnętrznych, do którego należą sprawy różnowierczych

wyznań. Gwałt ten obliczonym jest na to, by tak nazwany rosyjsko-katolicki kościół, odcięty od stolicy apostolskiej i zwierzchności duchownych, które są prawdziwymi piastunami katolicyzmu, zmuszony posługiwać się mową nie posiadającą wcale żadnej literatury kościelnej (o katolickiej już ani mowy niema) a której nikt ani w katolickiej ani w protestanckiej Europie nie zna, zeszedł powoli i zamarł; żeby wiódł żywot odosobniony, zależny od samowoli ukazów rządowych, i aby zarazem służył względem Królestwa za przykład, że można być katolikiem a zostać przytem Moskałem i aby wreszcie pozbawić Polaków mowy, narodowości i religji. Ma być w ten sposób utworzona filja ceszaropizmu bez powagi panującego kościoła, ale z wszystkimi brakami kościelnego zakładu nie czerpiącego wewnętrznego życia ni z siebie ni z innych naturalnych źródeł, a istniejącego tylko dla celów rządowych dziś tak, jutro inaczej, jak tego wymaga polityka rządu, w którego narodowo-rosyjskim programacie nietolerancja do najgłówniejszych zasad należy.

Tak namacalne podstępnie nie omamią ani katolickiego kościoła, ani cywilizowanego świata, ani tem mniej polskiego duchowieństwa w krajach Zabrzanych.

Element katolicko-polski, który utrzymuje swe moralne władztwo na Litwie wbrew Murawiewom i Kaufmanom, będzie z równą wytrwałością bronil w kościele każdej piędzi ziemi przed naciskiem moskiewskiej mowy i moskiewskiego ducha. Kościół katolicki w Rosji — jego dotychczasowe postępowanie nie pozwala o tem wątpić — raczej zginie niżli zniży się do odegrania roli, jaką mu przeznacza liberalny despotyzm moskiewskich panslawistów.

Rosja. Dnia 17. stycznia umarł w Petersburgu w skutek apopleksji jen. Dolgorukow, były minister wojny i szef korpusu żandarmów. Tego samego jeszcze dnia znajdował on się w cerkwi pałacu zimowego na nabożeństwie wieczornem. Lekarze przybyli znaleźli go już nieżywego. Car odwiedził tej samej jeszcze nocy zwłoki wiernego swego sługi.

Zajmują się obecnie reformą sądową. „Mosk. Wied.“ donoszą, że dla dalekich gub. północnych, mających małą ludność i wielką przestrzeń, mają zamiar zaprowadzić sądy ruchome. Zaprowadzenie jednak sądów pokoju w gubernjach zachodnich natrafia na nowe trudności, gdyż rząd nie chce w tych miejscach, zamieszkałych przez Polaków, jakakolwiek sumienniejszą organizację w życie wprowadzić.

Na zgromadzeniu szlachty w gub. uffimskiej, naradzono się nad założeniem towarzystwa opieki nad ranionymi i chorymi wojskowymi. Wątpię jednak, aby towarzystwo to w obec wojsk obcych lub Polaków również powodowało się duchem chrześcijańskim i braterstwa, jaki powinien wszelkie usiłowania tak dobroczynnego stowarzyszenia.

Rosja na gwałt buduje koleje żelazne; i tak otworzono 15. b. m. drogę żelazną z Kozłowa do Woroneża. Żegluga na Dnieprze także się podnosi; Kompanja zawiadująca nią, miała w roku ubiegłym czystego dochodu 212.000 rubli, t. j. o 77.000 rubli więcej jak w poprzednim.

Dzienniki rosyjskie zgadzają się na to, że obecnie musi się rząd wstrzymać z rozpoczęciem

akcji na Wschodzie. Nie tylko „Głos“ i „Inwalid“ ale i „Moskowskija Wiedomosti“ przemawiają w tym duchu. „Interesa Rosji“, pisze organ Karkowa, „jako też dobro ludów chrześcijańskich, uciśnionych przez Turcję, zarówno tego wymagają. Nieprzyjaciele nasi starają się obudzić ku nam niedowierzanie, posadzając nas o zamiar wywołania walki na Wschodzie, podczas gdy podobne postępowanie byłoby naszym interesom wręcz przeciwnie“.

Francja. La Liberté donosi o zamiarze widzenia się Napoleona z królem pruskim na wiosnę w jednym z miast pruskich.

Z rozkazu Cesarza rozdano senatorom wraz z projektem ustawy wojskowej komentarz w sensie o ile być może pokojowym. Jak wiadomo ustawa ta jest nader niepopularną, a wszyscy 87 prefektowie jednoznacznie donoszą, że ogół ludności w ich departamentach jest z ustawy tej bardzo niezadowolony. Zresztą i bez tych przygotowań usposobienie senatu jest tego rodzaju, że wnioskiem rządowym niezwykły on stawiać opozycji. W biurze ministerjum wojny przygotowują już teraz prace przedwstępne w ten sposób, by organizacja ruchomej gwardji narodowej do 1. kwietnia była uskuteczniłą. Pierwsze ćwiczenia tej milicji mają być naznaczone na 10. do 15. maja. U jednego z liwerantów zamówiono mundury, 280.000 złożono już w magazynach.

Niemcy. Wystąpienie w pruskiej izbie poselskiej deputowanego Laskera w celu zapewnienia posłom nieodpowiedzialności za zdania wygłaszane w parlamencie, wywołało ze strony reakcji wręcz przeciwnie usiłowania, które u jednych okryły ją śmiesznością, u innych głębokie przeciwko niej sprawiły oburzenie.

Dnia 23. b. m. postawił Frankenberg w izbie panów wniosek, poparty 23ma głosami, w którym żądał, aby deputowani za swoje występowanie w izbie, z wyjątkiem mów, zawierających wezwanie do popełnienia zbrodni przeciw państwu i podpadających pod inną jurysdykcję, mogli być podciągani do odpowiedzialności przed sąd sejmowy. Wniosek ten dąży do zupełnego zniszczenia wolności głosu, a przyjęcie jego postawiłoby parlamentarizm pruski o wiele niżej niż francuzki i hiszpański.

Hiszpanja. W Madrycie obiega broszura wydana w Paryżu pod tyt.: „List do królowej hiszpańskiej“. Autor tego pisemka Don Enrique, brat małżonka królowej, kreśli w sposób bardzo dokładny stosunki jej z ministrem Marfori i powiada, że z powodów, obszernie przez siebie wyłożonych, żaden uczciwy człowiek nie zechce poślubić jej córki. Dalej odkrywa różne skandaliczne szczegóły z prywatnego życia królowej.

Ameryka. Pod dniem 21. b. m. donoszą telegrafem podmorskim z Nowego Jorku, że kongres polecił wykonanie aktu rekonstrukcyjnego zamiast Johnsonowi generałowi Grantowi i udzielił mu pełnomocnictwo do mianowania i usuwania urzędników w państwach południowych. Uchwalała ta na niezmierną doniosłość. Stosunki bowiem na Południu są tego rodzaju, że należy albo szybko przeprowadzić akt rekonstrukcyjny, albo obawiać się rzezi, strasznej walki dwóch ras i zniszczenia

Chrobry pułk walecznego generała postępował w bojowym szyku od Trynitarzkich koszar, a zatrzymawszy się przed domem u Helmu, począł nabijać broń w oczach ludu. Komenda halt! ladet! spotęgowała jeszcze gwizdanie, tumult rósł i lud wcale ustępować nie myślał. Jednocześnie rozległ się odgłos bębnow od Karłowych i Józefińskich koszar i niebawem ujrzelismy maszerującą piechotę pułku Salwatora i pędzące klusem oddziały huzarów z dobytymi pałaszami. Lud witał huzarów okrzykiem: Transleitania, piechotę świstaniem, a pułk morawski arcyksięcia Karola w krótko przybyły okrzykiem Sława! Im więcej przybywało wojska, tem więcej zbiegło się ludu z najodleglejszych końców miasta na odgłos bębnow. Wojsko stało tu i tam, czekając rozkazów, a lud targował się z policją miejską i państwową, a nie dając się zastraszyć groźbom drugiej ani uledez prośbom pierwszej, pozostał na miejscu.

Dr. Rieger wyszedł ze swego domu i prosił również tłumy, żeby się rozeszły. Przywitano go hucznie Sława! i już tłumy poczęły się w skutek jego perswazji przerzedzać, gdy pułk Benedeków rozpoczął atak, maszerując w ścieśnionych kolumnach w szerz ulicy Szerokiej. Lud ustąpił ze śródk a skupiwszy się na chodnikach, krzyczał: „Patrzcie

jak nas Beust przypiera do muru! a następnie wtakt ich marszu komenderował — Beust! Herbst! Beust! Herbst! i t. d. Po kilkakrotnym takim przemarszu udało się wreszcie wojsku oczyścić ulicę Szeroką i zatarasować tak szczerlnie wejścia do niej, ścieśnionymi szeregami, że nikomu dostępu nie dozwolono. Pod taką strażą, Niemcy z panem Herbstem mogli się bawić bezpiecznie!

Na Starem i Nowem mieście tymczasem działy się sceny i najpociesniejsze i smutne zarazem. Tłumy wyparte z Szerokiej ulicy, zwiększane ciągłym sukcesem, przechodziły przez Koński targ, Przykopy, owocowy targ, Celetną ulicę — i albo śpiewając tak zwanego marsza Beusta, maltretowały policjantów i Niemców, albo śpiewając czeskie pieśni, ustępowały przed nacierającym na nie wojskiem z jednej ulicy na drugą. Redakcji „Tag-sbota“ dostała się kocia muzyka. Podczas przedstawienia w niemieckim teatrze, kiedy lud począł wybijać szyby wśród wrzasku kocięj muzyki, ktoś krzyknął w teatrze, że Czesi biorą szturmem teatr. Możecie sobie wyobrazić co się tam działo: kapelusze damskie, cylindry, mantyle, burnusy, leciały z łóż na parter, płacz i lament Niemkiń powiększył harmonijną melodię kocięj muzyki zewnątrz — słowem, był to wszech chaos.

Do godziny 11tej w nocy tumult na ulicach miasta trwał nieustannie, dywizja piechoty oprócz konnicy pod dowództwem 4ch generałów ze sztabami na koniach, chorągiewami i muzykami pułkowymi, operowała na mieście, baterję dział na Małej stronie wytoczono, mosty obsadzono wojskiem, bramy miejskie zamknięto, a za bramami działy się nowe sceny. Robotnicy i mieszkańcy miasta powracający z przedmieść na noc, przedmieszczanie powracający z miasta do domów, ci z wewnątrz tamci z zewnątrz przypuścili atak do bram, chcąc je zdobyć szturmem. Bramy Pragi jako dawnej warowni są nadzwyczaj silne, wysadzić ich nie tak łatwo, zwłaszcza, gdy te są strzeżone wojskiem. Otóż zemście ludu uległo wszystko co się dało zniszczyć bez pomocy dział, i Bogu tylko wiadomo, dokąd by ta gospodarka była trwała, gdyby nie wdanie się burmistrza Klaudyego, który zaledwie wyjednał otwarcie bram, dopiero o północy. Wojsko zraniło silnie kilkanastu ludzi. Pan Herbst, eskortowany przez kilku żandarmów, wyjechał z bankietu o godzinie 4tej rano, a dziś pod taką eskortą opuścił Pragę. Do jego odjazdu patrolo konne w sile 30 — 50 ludzi pod dowództwem oficerów przebiegały miasto. Aresztowano 18 młodych ludzi, i dziś w ich mieszkaniach uczyniono ścisłą rewizję, lecz bez żadnego skutku.

25. lutego

ciągnięcie na korzyść ubożych — los po 50 ct. — Główna wygrana 1000 dukatów
cała wartość wygranych 60.000 zlr.

1. marca

ciągnięcie na losy z roku 1864. — Promesy zlr. 2 ct. 50.
Główna wygrana zlr. 200.000.

19. marca

loteria rządowa. Losy po 2 zlr. 50 ct. — Główna wygrana 80.000 ct.
Cała wygrana 300.000 zlr. 470-1

Losy i promesy przesyłam za gotówkę nie za zaliczką pocztową.

Fryderyk Schubuth.

Przeciw mniej więcej silnie występującym zaziębieniom organów respiracyjnych, jakoto: chropawości w gardle, chrypie, drażliwości do kaszlu i t. p. znachodzimy przeróżne środki polecane, jakoto: bonbony, pastylki, drogie syropy i ekstrakty. Ponieważ gatunek tych artykułów przez spekulację stał się bardzo wielostronnym, przeto co do wyboru nieco ostrożności cierpiącej publiczności doradzić koniecznym okazuje się. — Bezwarunkowo nierwszeństwo należy się przedewszystkiem **Stollwerka bonbonom piersiowym**. Więcej niż 25cio letnie istnienie tychże, ministeryalne uznania wszystkich prawie państw, niezliczone rekomendacje ze strony lekarzy i konsumentów, tudzież przyznane premje i medale honorowe, jakimi żaden inny fabrykat poszczycić się nie może, są najwymowniejszymi dowodami wyższości tego domowego środka; przyczem cena tak mierna iż dla każdego jest przystępna dla czego też powyższe bonbony wszchstronnie polecamy. 430-5-6

Ces. król. uprz. galicyjski akcyjny

BANK HIPOTECZNY

odpowiadając na wielostronne zapytania podaje do powszechnej wiadomości, iż dla dogodności gmin, korporacji i zakładów, chcących lokować kapitały w listach hipotecznych c. k. uprz galicyjskiego Banku hipotecznego, listy takowe na rzecz wspomnianych osób winkulowane być mogą a bank hipoteczny zarządził, by wypłata kuponów od winkulowanych listów hipotecznych nastąpiła nietylko w kasie głównej zakładu w Lwowie, ale nadto we wszystkich miastach powiatowych, według żądania właścicieli tychże listów hipotecznych. 455-3-10

Na karnawał

Rękawiczki glansowe (pragskie po cenach fabrycznych.)

Wina węgierskie (znane ze swej dobroci) butelka po 50, 70 kr. i 1 zlr.

poleca handel towarów galanteryjnych
473-1 **M. Mittiga,**
przy ulicy krakowskiej dręgi dom od rynku.

Uwiedomienie.
Dla uniknienia zachodzących pomyłek, mam zaszczyt uwiadomić szanowną PT. Publiczność, iż przeniosłem moją FIRMĘ, to jest **ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY** z domu pod l. 102 1/2, ulica Lyczakowska do domu pod l. 504 ulica Pańska (Krócne stopy) gdzie dawniej był zakład R. Edera. Zszczytowany względami szanownej PT. Publiczności staraniem mojem będzie i nadal sobie takowe zaskarbić z uszanowaniem
Leon Blachowski.
471-1

A. NADWODZKI,

właściciel warsztatu

tokarsko-mechanicznego

we Lwowie w rynku pod l. 51.

Poleca **PRASY AUTOGRAFICZNE** różnego rozmiaru jako też wszystkie do takowych potrzebne przybory chemiczne, własnego wyrobu w gatunkach bez porównania lepszych i po cenach znacznie niższych jak to dotychczas zagraniczne fabryki dostarczały.

Za wyroby moje ręczę w całym znaczeniu tego wyrazu. Wszelkie reperacje skuteczniam w najkrótszym czasie — pod zaręczeniem i po cenach najumiarkowanych. 472-1 6
Cennik na żądanie franco.

Dnia 3. lutego b. r. o godzinie 5tej po południu odbędzie się w wielkiej sali ratuszowej

WALNE ZGROMADZENIE

członków Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie, na które Dyrekcja szanownych członków niniejszem zaprasza.

Porządek dzienny następujący:

1. Sprawozdanie Dyrekcji z dotychczasowych czynności.
2. Wniosek co do zawiązania stosunków wzajemnego współdziałania z Towarzystwem prz. sztuk pięk. w Krakowie.
3. Wybór prezesa i wiceprezesa.
4. Wybór sześciu dyrektorów i trzech zastępców tychże.
5. Wybór trzech członków komisji ilustracyjnej.

Lwów dnia 29. stycznia 1868.

Leszek Dunin Borkowski
przewodniczący. 467-2-3

Godne uwagi.

Do polecenia na ulokowanie kapitałów są obligacje pierwszorzędne

kolei siedmiogrodzkiej, i Franciszka Józefa

które ze względu upewnienia się dają najzupełniejszą gwarancję i przy obecnym niskim kursie przynoszą **7 1/2% doходу.**

Takowych dostać można po kursie wiedeńskim dziennym w Izbie bankierskiej i wekslarskiej

JAKÓBA STROH,

przy ulicy Karola Ludwika wyższej, pod l. 311 m. na dole.

Także zakupuje dom powyższy i sprzedaje wszelkie papiery państwowe i przemysłowe jako też loteryjne efekta pod warunkami korzystnymi. 466-2

Nakładem **KAROLA WILDA** we Lwowie
wyszedł z druku

NOWY KALENDARZ

pod tytułem:

PIELGRZYM PO ZIEMIACH POLSKICH

na rok przestępny **1868**

21 i pół arkusza ścisłego druku (święta czerwono) w dużej 4ce
cena tylko **54 cent.** w. a., biorącym w tuzinach odstepuje się zwykły rabat

Krótki wykaz treści: Dział I.: Kalendarz chronologiczny powszechny — świąteczny — astronomiczny — żydowski. Dział II. informacyjny: Genealogja domu cesarskiego. Statystyka państw europejskich. Informacje pocztowe, kolejowe i telegraficzne. Taryfa opłat konsumcyjnych. Wykaz należności stempowych i skale itp. Dział III. przemysłowy: Gielda Lwowska. Bank hipoteczny. Filie towarzystwa rolniczego itp. Dział IV. statystyczno-ekonomiczny: Ziemie polskie pod panowaniem austriackim p. Karola Widmana. Statystyka szkół galicyjskich p. A. Schneidera. Dział V. literacko-historyczny: Mikołaj Rej z Nagłowic (ustęp z historii literatury Felieji Wasilewskiej). Pielgrzymka po ziemiach polskich p. L. Tatomira. Dział VI. gospodarski: O uprawie chmielu. Drobiazgi gospodarskie. Ogłoszenia handlowe i przemysłowe itp.

Dostać można w księgarniach pp. **Csillika** w Tarnopolu, **Friedleina** w Krakowie, **Braci Jeleniów** w Przemyślu, **Lindenbergera** w N. Sączu, **i Milikowskiego** w Stanisławowie i Tarnowie, **Müllera** w Buczaczu, **Malewskiego** w Brzeżanach, **Pardinięgo** w Czerniowcach, **Pellara** w Rzeszowie
Pisza w Bochni, **Rosenheima** w Brodach, **Zadembskiego** w Kołomyi. 306 15-?